

ЗАТВЕРДЖЕНО

ГО "Академія сучасних освітян"

від 02.01.2020р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ «ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ:

СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ, ПЕРЕВАГИ»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Загальні положення

Ця освітня програма розроблена на основі типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, з урахуванням сучасної державної освітньої політики, концепції «Нової української школи», згідно з чинним Законом України «Про освіту» та Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науковопедагогічних працівників (Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. № 1133).

Актуальність полягає в необхідності підготовки педагога до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, інструментами професійної діяльності, зокрема, сучасними інформаційними технологіями, на засадах інноваційних освітніх підходів з урахуванням потреб педагогів, держави та глобалізованого світу.

Нове сьогоднішня нашої країни, поступове перетворення її на демократичну, орієнтовану на кожну особистість державу, зумовили масштабні зміни у системі освіти, формулюванні її мети, завдань та методів діяльності. Сьогодні народжується нова школа, у якій учень зможе повноцінно жити, проектувати своє майбутнє, свій життєвий шлях, проявляючи власні здібності та можливості, маючи бажання до самовдосконалення, самоосвіти та самовиховання.

Зміни у філософії освіти здійснюються на основі закону про освіту, яким передбачено впровадження інклюзивної освіти. Інклюзивне навчання — спосіб отримання освіти, у який учні з особливими освітніми потребами (ООП) навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання. Метою інклюзії, є створення умов для особистісного розвитку дітей із особливими потребами, формування освітньо-розвивального середовища для них. Тобто у інклюзивній школі не дитина підлаштовується до вимог освіти, а система навчання змінюється заради дитини. Такий підхід виключає будь-яку дискримінацію й забезпечує доступ до школи усім дітям.

У компонентній формулі сучасної школи провідне місце відводиться педагогам нової формації, які перебувають в авангарді суспільних та освітніх перетворень, успішних, умотивованих, компетентних, які є агентами сучасних змін. Такі педагоги виконують в освітньому процесі ролі наставника, фасилітатора, консультанта, менеджера, мають академічну свободу, володіють навичками випереджувального проектного менеджменту (планування й організації навчання, розроблення навчально-методичного забезпечення, оцінювання та ін.), самостійно й творчо здобувають інформацію, організовують дитиноцентрований процес. Отже, закладають надійне підґрунтя для навчання впродовж життя з метою особистісної реалізації. Нова місія педагога розглядається в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик, європейського виміру педагогічних якостей. Переосмислення соціальної та професійної місії педагога актуалізує необхідність підготовки фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникаючи стереотипізації і шаблонів, засвоювати нові професійні ролі і функції, забезпечувати випереджувальність розвитку країни, реалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

2. Цільова аудиторія

Педпрацівники закладів освіти різних типів і форм власності.

3. Напрямок

Формування у здобувачів освіти спільних вмінь для ключових компетентностей.

1.4. Мета

Підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педпрацівників відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

1.5. Завдання

- надати актуальну інформацію щодо сутності інклюзивного навчання, основних принципів, термінів, відмінностей між медичною і соціальною моделями розуміння інвалідності та пов'язаними з ними двома відмінними процесами – інтеграцією та інклюзією.;

- надати актуальну інформацію щодо важливості командного підходу в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, ролі кожного члена команди психолого-педагогічного супроводу та можливих шляхів співпраці з батьками учнів з особливими освітніми потребами як рівноправних членів команди. розвинути уміння й навички використовувати вправи на розвиток креативного мислення;

- сприяти формуванню й укріпленню цінностей, спрямованих на постійний професійний розвиток відповідно до особистих потреб педагога, а також запитів держави та глобалізованого світу.

1.6. Очікувані результати навчання

Знання й розуміння

- ефективних шляхів формування інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами;

- позитивного досвіду впровадження універсального дизайну навчання та його розумного пристосування;

Уміння

- учасники розумітимуть значення концепції інклюзивної освіти, складових інклюзивного навчання, таких як інклюзивна культура, інклюзивна політика та інклюзивна практика;

- учасники ознайомляться з поняттям та основними стратегіями розбудови інклюзивного освітнього середовища за принципами універсального дизайну навчання та його розумного пристосування, важливості безбар'єрного навчання в контексті українського законодавства;

- учасники ознайомляться із сучасними візуальними засобами навчання та матимуть змогу практично застосувати набуті знання в процесі інтерактивних форм взаємодії;

- учасники в загальному ознайомляться з самим поняттям «індивідуальна програма розвитку (ІПР)» та з її основним принципом - індивідуальним підходом до визначення навчальних цілей кожної дитини з особливими освітніми потребами.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Зміст освітньої програми, зокрема цілісний і системний добір дидактичних матеріалів курсу, урахує особливості професійної діяльності педагога і визначається: вимогами суспільства знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитамі замовників освітніх послуг. Зміст програми має практичну спрямованість, охоплює: змістовну, практичну (практико зорієнтовану), ресурсну (методичну, інструментальну) складові підвищення кваліфікації педагогів.

2.2. Форми реалізації

Освітня програма передбачає декілька варіантів організації навчання на вибір педпрацівника або адміністрації закладу / району / міста / ОТГ:

- індивідуальну дистанційну форму: педпрацівник здійснює навчання самостійно онлайн (переглядає відеоінструкції та приклади, опрацьовує навчальні матеріали, виконує практичне завдання й надсилає звіти); за потребою, в будь-який момент звертається за консультацією

- групову очно-дистанційну форму: за ініціативи педколективу закладу або адміністрації міста / району / ОТГ, організовується очний одноденний практичний тренінг на робочому місці педпрацівників для групи від 25 учасників з подальшим доопрацюванням теми кожним педпрацівником дистанційно онлайн.

2.3. Загальний навчальний обсяг за цією освітньою програмою: 30 академічних годин (1кредит ЄКТС).

3. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

<i>Розробники програми</i>	Вихрестенко Жанна Володимирівна, професійний тренер, сертифікований тренер-коуч, арт-коуч, ігротехнк, засновник тренінгового центру «АКАДЕМІЯ СУЧАСНИХ ОСВІТЯН», викладач кафедри «Педагогіки и психології» Комунального навчального закладу «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».		
<i>Найменування програми</i>	Програма підвищення кваліфікації вчителів початкових класів з теми: «Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги»		
<i>Зміст програми</i>	<i>№ з/п</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>Го д.</i>
		<i>Вхідне діагностування. Установче заняття</i>	2
		Реформування системи освіти України в історичному та філософському контекстах	2
		«Інклюзивне навчання: сутність, принципи, переваги»	2
		Переваги інклюзивного навчання	2
		Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти	4
		Індивідуальна програма розвитку дитини - основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами	2

	Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека	2
	Індивідуалізація і диференціація викладання як врахування індивідуальних особливостей кожної дитини	2
	Роль асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням: основні функції і завдання, форми співпраці	2
	Створення системи ефективної протидії булінгу в інклюзивному освітньому середовищі	2
	<i>Тематична дискусія, вихідне діагностування</i>	2
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС (24 аудиторні години, 6 годин – самостійна робота)	
Форма підвищення кваліфікації	Очна-заочна форма підвищення кваліфікації	

Питання для самостійної роботи

1. Індивідуальна навчальна програма та навчальний план розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
2. Ефективні шляхи формування інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
3. Основні ролі та функції асистента вчителя в інклюзивному класі.
4. Ефективні взаємовідносини між учителем та асистентом вчителя в класі з інклюзивним навчанням.
5. Індивідуалізації навчання дітей з особливими освітніми потребами у «звичайному» класі.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017, № 2145-VIII) - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», від 15 серпня 2011 р. № 872 . - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/paran8#n8>

3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти». № 609 від 08 червня 2018 року - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-zosoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyiosviti>

4. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 66 с.

5. «Школа для кожного». Навчальний посібник. / Упорядник: Байда Л. Ю. – К., 2015. – 60 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ud.org.ua/images/pdf/SchoolForEveryone.pdf>

6. Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/snow/995_015.

7. Новий освітній простір: Рекомендації. – Режим доступу: <http://dfr.minregion.gov.ua/foto/upload/%D0%9D%D0%9E%D0%9F.pdf>

8. Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю [Електронний ресурс]: Указ Президента України №678 від 03.12.2015 р. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/678/2015>.

9. Структура ИКТ-компетентности учителей. Рекомендации ЮНЕСКО 2011. – 116 с. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214694.pdf>.

10. Електронний ресурс для вчителів з основ технології скрайбінгу -
Режим доступу: <https://sites.google.com/site/ckrajbingprezentacii/home/metodi-vikoristannavideoskrajbinga>

11. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №1/9 – 675 від 25.09.2012 року «Щодо посадових обов’язків асистента вчителя»–
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua./img/zstored/files/1_9-675.

12. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. матеріали. /
Укладач – Софій Н.З., -К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015.- 70 с. 3.

13. Спільне викладання в інклюзивному класі: методичні рекомендації /
уклад. Н.М. Дятленко. – К.: Плеяди, 2015. – 20с.